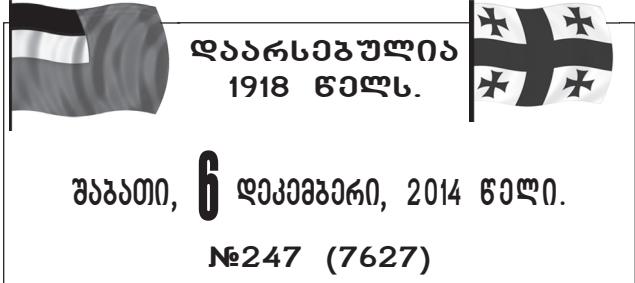
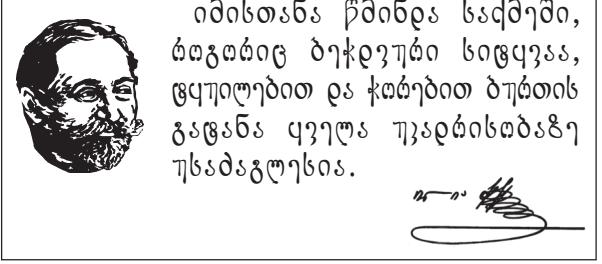

საქართველო

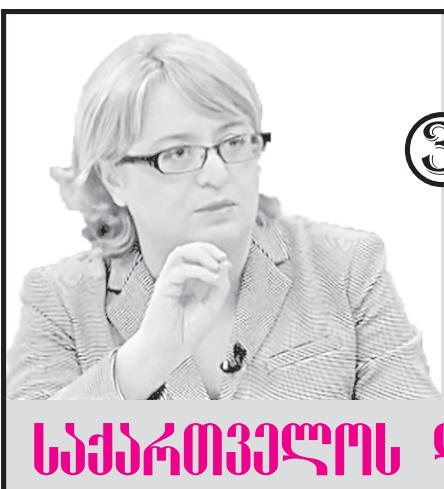

አዲስ አበባ

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge

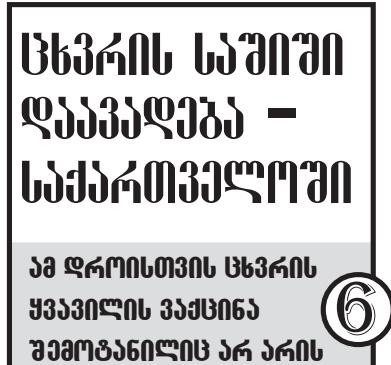
ଓৰ্জু 50 টাৰণৰ.

სამუნა ლაგაზიძე:
რესერვ ერთი
ჯარისკაცის
გარეულ ჟურნალის
წყალი გვევხვდოს
დამრაკილებრბას

უდიდესი კალტერა და ცოდნა, რასაც ერთობ დანაშაულე- პრივატ ვეკურობით

იცით, ვინ გამოიგონა მუხლებიანი ლილვი, ტორ-პედო და რაკეტა? ვინ გააშენა პირველად ბალუ-ბი? ვინ გამოიყენა პირველად ჩეკი? ვინ დაამტკი-ცა დედამიწის სფერულობა? ეს საუკუნეების წინ შეიქმნა... ყველაფერი – ყველაფერზე 08. 9 გვ.

რასაც ჩვენს გამოიგო ნიკოლება, სკამან ვირ ნახავ!

ნარევლის კვლევით - მოგავლისაკენ...

ସବୁ କରିବାର ପରିମାଣ ଅଧିକ ହେବାରେ ଦେବତା ଏହାରେ ନେଇଲା ଆଜାଧିଗ୍ରହିତା, ଯେବେଳେ ଜ୍ଵାଗାଶିଥିଲେଇଲା ସାଥେ-
ଲୋକିରୁ ତଥାଲାଇଲା ସା-
କ୍ଷେତ୍ରମିଳିବାରେ ଉନିବ୍ୟାକରିଣିକୁ-
ତି ଦା ସାକ୍ଷାରତତ୍ତ୍ଵବ୍ୟାଳକୁ ସା-
ପାତ୍ରିରାଇର୍କୁରୁ କମିନ୍ଦିରା ଅନ୍ଧ-
ରିଠା ପିରିବ୍ୟାଲ୍ଲକ୍ଷନଙ୍କୁ ପୁଲୀରୁ
ସାଥେଲାଇବା କ୍ଷାରତୁଲୀରୁ
ଉନିବ୍ୟାକରିଣିକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ-
କରିବାରେ ଆଜାଧିଗ୍ରହିତା ଓ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦେବତାର ମେତାରୁକେବେଳେ ଦାବା-
ଦେବିରୁଙ୍କାରିବା 75 କଣ୍ଠିଲାଇବାକୁ.

როინ მეტრეველი
არის ქართველი მეცნი-
ერი და საზოგადო
მოღვაწე, ისტორიკოსი,
მედიევალსტი, კავკასიო-
ლოგი, მეცნიერების
დოქტორი (1974 წ.),
პროფესორი (1977 წ.),
საქართველოს მეცნიე-
რებათა ეროვნული აკა-
დემიის ნამდვილი წევ-
რი (1993 წ.). არის პირ-
ველი ქართული ეროვ-
ნული უნივერსალურ
პედიის ერთ-ერთი გამ-
რედაგტორი.

1985-1988 წწ. იყო ა.ს. ხელობის თბილისის საბადავო გოგიური ინსტიტუტი 1988 წლიდან - საქართველოში აკადემიის საზოგადო მეცნიერებათა განყოფილი მიკოს-მდგრანი, 1991-2005 ლისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, უნივერსიტეტის ისტორიის კათედრა 2005 წწ.). 2005 წლიდან საქართველოს მეცნიერებლი აკადემიის საზოგადო ნიერებათა განყოფილების კოს-მდგრანია; 2013 წლიდან დღემდე მეცნიერების ვიზუალური მდგრანია.

რ. მეტროებელი არის კ (აშშ, სან-ფრანცისკო) მეცნიერებისა და განაა თაშორისო აკადემიის წ უმაღლესი განათლების სო აკადემიის (რუსეთი, რი (1997 წ.), ევროპის მეცნიერებების აკადემიი ზალცბურგი) ნამდვილ წ.), საქართველოს უმაღლებლების რეგისტრთა ჯდომარე (1996-2004 წლის ისტორიკოსთა ერთ ტეჭის პრეზიდენტი (1997 დან უურნალ „მაცნეს“ (რია) რედაქტორი, ნელ „ქართული დიპლომატი ლია 16 ტობი) და „პაველ

ცემულია 7 ტონი) მთავარი, უკრნალ „ისტორიჩურისტი“ რანქს გოს“ (რუსეთი, მრავალ დაწყიო კოლეგიის წევალოს მეცნიერებათა აკადემიაში სებული საქართველოს ი

Հայոց Ցեղալուսնություն

A black and white photograph of Giorgi Margvelashvili, the President of Georgia. He is a middle-aged man with dark hair, wearing a light-colored suit jacket over a patterned tie and a white shirt. He is leaning forward, resting his hands on a surface, looking slightly to the side with a faint smile. To his right is a large, stylized number '5'. The background is slightly blurred, showing what appears to be an office or study environment.

სახელმძღვანელოების აკტორი.
საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი და საქართველოს სპარტიონის წმინდა ანდრია პირველწმიდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტი უსურვებს ბატონ როინ მეტრეველს მრავალჯამიერ სიცოცხლეს, მტკიცე ჯანმრთელობასა და წარმატებებს შემოქმედებით საქართველოში.

საქართველოს მიცნობრჩათა
მრავული პატივი; ივანე
ჯავახიშვილის სახელმწიფო
თამიცისის სახელმწიფო უნი-
ვერსიტეტი; საქართველოს
საპატიობრძოლოს მინისტრი ანდრია
გირვალოვანის სახელმწიფო
ძალაშის უნივერსიტეტი

წარსულის პილევით – მომავლის კენ!

ძელგედობისა და ნარმატების მუდმივი მონაცელებისა საქართველოს მრავალსაუკუნოვანი ისტორიის თანამდევი პროცესი, XII საუკუნე და მომდევნო ასწლეულის პირველი მეოთხედი კი ქართველი ერის არნაული პოლიტიკური, ეკონომიკური, პულტული აღმავლობისა და აყვავების უამას, რომელსაც ჩვენში „ოქროს ხანა“ და რუსთაველის ეპოქასაც უნდებენ. სავესპით ბუნებრივია ქართველების (და არა მარტო მათი) შეუნებელი ინტერესი ამ ყოველმხრივ გამორჩეული ეპოქის მიმართ, რომლის სიმბოლო რუსთაველია, მესაძირიკვლე დავით IV აღმაშენებელი, გვირგვინი კი მეფე-შზე თამარ დედოფლალი. ჩვენი ქვეყნის ისტორიის ამ ბრწყინვალე ეპოქის ყოველმხრივ გამუქებას ეძლენება აკადემიკოს როინ მეტრეველის ახლახან შვედეთში, ქ. სტოკოლმში რუსულ ენაზე გამოქვეყნებული ორ მონოგრაფია – „ნმინდა დავით აღმაშენებელი“ და „ნმინდა მეფე თამარი“, რომლებიც ამ მიმართულებით ავტორის ხანგრძლივი და ნაყოფიერი კვლევა-ძიების შედეგად შექმნილი მკითხველი საზოგადოებისათვის კარგად ნაცნობი გამოკვლევების ერთგვარი განზოგადებული ვერსია, განკუთხილი უცხოეთში საქართველოს ისტორიით და კულტურით დაინტერესებული ფართო აუდიტორიისათვის.

თემატურად და ქრონოლოგიურად ორტომეული ორგანულ მთლიანობას ქმნის და მოელი სისაციონი ნარმობენიდების რუსთაველის ეპოქის საქართველოს ომებითა და აღმშენებლობით, სირთულეებითა და ნარმატებით დახუნდლული ისტორიული ცხოვრების შთამბეჭდავ მატიანეს.

XI საუკუნეში ქვეყანაში მიმდინარე საშინაო და საგარეო პოლიტიკური პროცესების, ქვეყნის განვითარების ნარმართველი ტენდენციების ნაცნობის გზით ავტორის მივყვანი მოლგარებისა და სათავესთან, საიდანაც ინუება ახალგაზრდა მეფისა და მის თანამოაზრეთა დასის მიერ ჩამოყალიბებული ყოველმხრივ აწონილ-დაწონილი და გააზრებული სახელმწიფოებრივი აღმშენებლობის პროგრამის თანმიმდევრული ხორცებების მხა, რამაც ღრმა კრიზისში ჩაფლული ქვეყანა ჯერ აღმავლობის გზაზე დააყენა და, ბოლოს, ახლო აღმოსავლეთის ერთ-ერთ უძლიერეს სახელმწიფო აქცია.

წიგნში ფართოდა გაშუქებული დავით აღმაშენებლის მიერ სამეცო ხელისუფლების გაძლიერებისა და ქვეყნის გამოხატვის აღმაშენებების რისის დონისებები, რისი გამოხატულება იყო ურჩ დიდგვაროვან ფეოდალთა (ბალვაშების, აბულეთისძეების) თავების ალაგმვა, განმდგარი კა-სეთის სამეფოს შემორთება, გარდაქმნები საკელესი სფეროში და სრულიად ახალი ტიპის სახელმწიფო ინსტიტუციის შექმნა მეფის უპირველესი მოხელის – მნიგნობართულებისა და ფულდიდების გზით და განხორციელებული „ძლევა საკვირველი“, თბილისის განთავისუფლება უცხოელობი თოხასნოლვანი ბატონიშვილისა და გაერთიანების გზით.

ციცხალ სურათებადაა ნარმობენილი დავით მეფის სამხედრო-პოლიტიკური მოლგარების ისეთი მნიშვნელოვანი ასპექტები, როგორიცაა სამხედრო უწყების რეფორმა და შეიარაღებული ძალების მუდმივი სრულყოფა, თურქ-სელჩუკთა ურდოების საქართველოდან და კავკასიიდან განდევნის ნარმატებით დაგეგმილი და განხორციელებულ პროცესი, დიდგვარის გველზე მოპოვებული „ძლევა საკვირველი“, თბილისის განთავისუფლება უცხოელობი თანამოაზრების ურთის განართვებისა და გაერთიანების გზით.

წიგნში ნარმოჩნილია ფართო მასშტაბის სახელმწიფო-პოლიტიკური გარდაქმნების შედეგად ეკონომიკის – სოფლის მეურნეობის, საქალაქო ცხოვრების, ფინანსების საერთო წინსვლა, სასამართლო სისტემის ახალ ყაიდაზე მოწყობა მოწყობის მოწყობის და კულტურის აღმავლობისათვის მიერ სამხედრო და კიევის რუსთავთან, ურთიერთობის მიერ სამხედრო და დიპლომატიაში კარგად გაცნობიერებული რუსულდანი (დემოტრე ლ-ის ასული) ზრუნავდა.

გამოკვლევაში დიდ დაგილს იკავებს თამარის ერთ-პიროვნული მმართველობის პირველი წლებში სამეცნ კარზე განვითარებული დრამატული მოვლენები – დიდგვარისანთა გამოსვლა ცენტრალური ხელისუფლების მიერ აღებული გეზის, კერძოდ, სახელმწიფო მართვის ასპარეზზე „უგარონთა და უხანოთა“ დამარცაურების პოლიტიკის წინააღმდეგ საქალაქო წრებისა და არის ტოკრატიკის წარმომაზრდების, ანუ ყუთლურასლანის დასის გამოსვლა მეფის თვითმმართველებული ხელისუფლების შეზღუდვის მოთხოვნით, ფეოდალთა ფართო მასტებიანი შეიარაღებული აჯანყება ვარდან დადა-ანის მეთაურობით, რაც თამარ მეფის მიერ მიღებული მტკიცე და ბრძნული ზომებით ცენტრალური ხელისუფლების გამარჯვებით დამთავრდა.

წიგნში ნარმოჩნილია ფართო მასშტაბის სახელმწიფო-პოლიტიკური გარდაქმნების შედეგად ეკონომიკის – სოფლის მეურნეობის, საქალაქო ცხოვრების, ფინანსების საერთო წინსვლა, სასამართლო სისტემის ახალ ყაიდაზე მოწყობა, განათლებისა და კულტურის აღმავლობისათვის მყარი საფუძვლების მიერ სამხედრო და კიევის რუსთავთან, ურთიერთობის მიერ სამხედრო და დიპლომატიაში კარგად გაცნობიერებული წარმატებას, ბიზანტიის და ჯვაროსნებთან.

წიგნში ნარმოჩნილია ფართო მასშტაბის სახელმწიფო-პოლიტიკური გარდაქმნების შედეგად ეკონომიკის – სოფლის მეურნეობის, საქალაქო ცხოვრების, ფინანსების საერთო წინსვლა, სასამართლო სისტემის ახალ ყაიდაზე მოწყობა, განათლებისა და კულტურის აღმავლობისათვის მყარი სამხედრო და კიევის რუსთავთან, ურთიერთობის მიერ სამხედრო და კიევის რუსთავთან, ურთიერთობის მიერ სამხედრო და დიპლომატიაში კარგად გაცნობიერებული წარმატებას, ბიზანტიის და ჯვაროსნებთან.

წიგნში ნარმოჩნილია ფართო მასშტაბის სახელმწიფო-პოლიტიკური გარდაქმნების შედეგად ეკონომიკის – სოფლის მეურნეობის, საქალაქო ცხოვრების, ფინანსების საერთო წინსვლა, სასამართლო სისტემის ახალ ყაიდაზე მოწყობა, განათლებისა და კულტურის აღმავლობისათვის მყარი სამხედრო და კიევის რუსთავთან, ურთიერთობის მიერ სამხედრო და დიპლომატიაში კარგად გაცნობიერებული წარმატებას, ბიზანტიის და ჯვაროსნებთან.

რესთავლის ეპოქის საქართველოს მემატიანე

მედი მეფის პიროვნული ლირსებები, რომელთა ერთობლივია ხორცების შედეგი მონაბეჭდით, სახელმწიფო განვითარების აღმართველი ტენდენციების როინ მეტრეველის ახლახან შვედეთში, ქ. სტოკოლმში რუსულ ენაზე გამოქვეყნებული ორ მონოგრაფია – „ნმინდა დავით აღმაშენებელი“ და „ნმინდა მეფე თამარი“, რომლებიც ამ მიმართულებით დახუნდლული ისტორიის ხანგრძლივი და ნაყოფიერი კვლევა-ძიების ისტორიის შედეგი მიზნით და მონაბეჭდით, სახოგადოებისათვის კარგად ნაცნობი გამოკვლევების ერთგვარი განზოგადებული ვერსია, განკუთხილი უცხოეთში საქართველოს ისტორიით და კულტურით დაინტერესებული ფართო აუდიტორიისათვის.

მედი მეფის პიროვნული ლირსებები, რომელთა ერთობლივია ხორცების შედეგი მონაბეჭდით, სახელმწიფო განვითარების აღმართველი ტენდენციების როინ მეტრეველის ახლახან შვედეთში, ქ. სტოკოლმში რუსულ ენაზე გამოქვეყნებული ორ მონოგრაფია – „ნმინდა დავით აღმაშენებელი“ და „ნმინდა მეფე თამარი“, რომლებიც ამ მიმართულებით დახუნდლული ისტორიის ხანგრძლივი და მონაბეჭდით, სახელმწიფო განვითარების აღმართველი ტენდენციების როინ მეტრეველის ახლახან შვედეთში, ქ. სტოკოლმში რუსულ ენაზე გამოქვეყნებული ორ მონოგრაფია – „ნმინდა დავით აღმაშენებელი“ და „ნმინდა მეფე თამარი“, რომლებიც ამ მიმართულებით დახუნდლული ისტორიის ხანგრძლივი და მონაბეჭდით, სახელმწიფო განვითარების აღმართველი ტენდენციების როინ მეტრეველის ახლახან შვედეთში, ქ. სტოკოლმში რუსულ ენაზე გამოქვეყნებული ორ მონოგრაფია – „ნმინდა დავით აღმაშენებელი“ და „ნმინდა მეფე თამარი“, რომლებიც ამ მიმართულებით დახუნდლული ისტორიის ხანგრძლივი და მონაბეჭდით, სახელმწიფო განვითარების აღმართველი ტენდენციების როინ მეტრეველის ახლახან შვედეთში, ქ. სტოკოლმში რუსულ ენაზე გამოქვეყნებული ორ მონოგრაფია – „ნმინდა დავით აღმაშენებელი“ და „ნმინდა მეფე თამარი“, რომლებიც ამ მიმართულებით დახუნდლული ისტორიის ხანგრძლივი და მონაბეჭდით, სახელმწიფო განვითარების აღმართველი ტენდენციების როინ მეტრეველის ახლახან შვედეთში, ქ. სტოკოლმში რუსულ ენაზე გამოქვეყნებული ორ მონოგრაფია – „ნმინდა დავით აღმაშენებელი“ და „ნმინდა მეფე თამარი“, რომლებიც ამ მიმართულებით დახუნდლული ისტორიის ხანგრძლივი და მონაბეჭდით, სახელმწიფო განვითარების აღმართველი ტენდენციების როინ მეტრეველის ახლახან შვედეთში, ქ. სტოკოლმში რუსულ ენაზე გამოქვეყნებული ორ მონოგრაფია – „ნმინდა დავით აღმაშენებელი“ და „ნმინდა მეფე თამარი“, რომლებიც ამ მიმართულებით დახუნდლული ისტორიის ხანგრძლივი და მონაბეჭდით, სახელმწიფო განვითარების აღმართველი ტენდენციების როინ მეტრეველის ახლახან შვედეთში, ქ. სტ

© სადლების თემა

ჩოლარს ლარი ისევ გამოიღანეა?!

პირადი დაკვირვებით დავრნებული, ერთი საზოგადოებრივი ფორმაცია მეორისგან რაღაცით, თუნდაც უძრაობით, გამოიჩინება. კომუნისტების მმართველობის პერიოდში, რომ იტყვიან, მართლაც უძრავად, მსავენებულად ვიყავი, მთელი ცხოვრება ისე უზრუნველად გავატარე, ამერიკული დოლარი ერთხელაც არ დაშიშტრების, ამ დროს კა ხელისუფლები ვალუტა თურქე მთელ დუნიას აზანზარებდა:

დოლარის კურსი ავარდა! დოლარის კურსი დაგარდა იყო ერთი გულშეთქმა და ციებ-ცხელება.

რის კურსი, რა კურსი. ზაფხულობით, როცა ქალაქში პაპანაქება სიცხვე ჩამოწვებოდა, ზღვისპირეთს მივაშურებდი, ვიწერები ჩემთვის პლაზზე არხევინად და ცხრათვალა მზეს ვეფიცხებოდი. თურმე საძა ხარ, ერთ მშვენიერ დღეს „ხვლიკი“ ჩვენს პლაზზეც გამოჩნდა (როგორც ამბობენ, ბანანსა და პეფსის შემოჰყვა) და მოაგრაცენი სულ კინწისკვრით წამოყარა.

მას შემდეგ რა ალარ გადავიტანეთ. „ხელიკი“ ჯერ ჩვენს პირველ „ეროვნულ ვალუტას“ – კუპონს დაეტაცა და წამში ბდლვირი ადინა, შემდეგ, ის რომ მოინადირა, არც კი შერცხვა და უმალვე ახალშობილი, სულ თოთო ლარის გაღლახვა მოინადინა. მოინადინა კი არა, მგონი, რამდენჯერმე უკვე შემოელახა კიდეც. გაგონილა ასეთი უსინდისობა, აბორიგენ ვალუტას უცხო შემოგივარდეს და საკუთარ ქაფიანაში ალარ გაჩერებდეს!

ადრე კიდევ რა გვიჭირდა, სავალუტო ფონდი და მსოფლიო ბანკი არენაზე გა- ყოყოჩებულ თავიანთ „ფალავანს“ სხვა- დასხვა მეოთხდით (თავში წკიდურტის წა- მორტყმით, ყურის აწევით) ტუქსავდნენ, მაგრამ შეძლევ მოსწყინდათ და ქართველ ხელისუფალთან შეთანხმებით ლარი და დოლარი „თავისუფალი სტილით“ ჰაექ- რობაზე მიუშვეს.

ახლა ვითომო ჩვენი ეროვნული ბანკი და კომერციული ბანკები ეძიგილავებიან დოლარს, მაგრამ რას გახდებიან? ხან-დახან თურმე ზოგი ბანკი მისარვით „შუა-კავურსაც“ „გადასადევს ხოლმე და ქულა-საც ართმევს (კაიძალ „მაყუს“ აკეთებს), მაგრამ არა დოლარის, არამედ ქვეყნის ეკონომიკისა და მშერერი ხალხის ჯიბის ხარჯებებისა. 2016 წლის არჩევნებს. რაც შეეხება დოლარს, ის დარწმუნდება, რომ საქართველო არ არის არც ამერიკა, არც ევროპა (თუმცა, ევროკავშირში განვითარებას გვპირდებიან!), ჯენტლ-მენურად ჩამოგვართმევს ხელს და ურთიერთპარტნიორულ თანამშრომლობას შემოგვთავაზებს.

ოთარ ხუციშვილი

ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ୍ଵର ମଦ୍ଦାଳିଙ୍କ ପାତ୍ର

ცხვრის სამიზნო დანავადება – საქართველოში

ამ ღრმისთვის სხვაის ყვავილის ვაქცინა შემოტანილის არ არის

დედოფლის სტანდარტს რაინდში საშინაო ვირუსული დაავადება — ცხვრის ყვავილი გავრცელდა-იქ ამ დაავადების რამდენიმე ათეული შემთხვევა გამოვლინდა. ორგანიზმი სპეციალისტები ამბობენ, კი ამინდში ყვავილი აღაზია მძიმე ფურმით მიმდინარეობს, ამიტომ, შექმნილ სიტუაციაში ერთადერთი გამოსავალი ცხვრის ვაჭრიანობაა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, შესაძლოა, ცხვრის ყვავილი ყველგან გავრცელდეს და მთელ ქვეარას მოგოთოს.

გაიყო, მისი ერთი ნაწილი დედოფლის სტანდარტში მოხვდა, ხოლო მეორე — თელეთთან ახლოს. ასე რომ, ცხვრის ყვავილის ორივე კრავრით ფარისაგან არის წამოსული.

ქურდოვანიძის თქმით, ადამიანის ამ დაავადებისაგან არანაირი საშიშროება არ ემუქრება, ის არც სხვა ცხოველებზე როცელდება, ეს მხოლოდ ცხვრის დაავადებაა. გიგა ქურდოვანიძე ჩვენთან სურსათის ეროვნული სააგენტოს მიერ ჩატარებული ღონისძიების შესახებაც ისაზრისა:

ରୂପଗାନ୍ତ ମେଚ୍‌ବାର୍କେଟା ଆଶିପ୍‌ରୀବିଲ୍‌ସ
ବେଲ୍‌ମିଳିଙ୍‌ଗାନ୍‌ଗମା, ଡେଜ୍‌ଏ ଗର୍ନାଶ୍‌ଵିଲମ୍‌
ଗ୍‌ରିତ୍‌କରା, କାର୍ତ୍‌ତ୍‌ଵେଲ୍‌ଗ ମେଚ୍‌ବାର୍କେଟା ଅଥ
ଶ୍ରେଷ୍ଠକ୍‌ରେବାଶି ଉଦ୍‌ଦ୍‌ରଣ୍‌ନି ଅରିବାନ୍. „କଲ୍‌ପ ଯୁଗ୍-
ଲାଭ୍‌ରୋ ଶୁର୍ବାତିକ୍‌ ଏରୋବନ୍‌ଶ୍ରୀ ସାବଧନ୍‌କ୍-
ଦ୍ରୀବା ଫାର୍ମକିଡ୍‌ର୍‌ଲାଇ୍ – ମିଥ୍‌ରେ, ତୁ ରାମଦେ-
ହାନ୍‌ ଶର୍କାର୍‌ଭାବ ଶେଲ୍‌ଏବର୍‌ ବାକ୍‌ପିନ୍‌ନି ଶେମନ୍‌ତା-
ନାବା, ରେଗିସ୍‌ଟ୍ରୁକ୍‌ରାଫିକ୍‌ସ ଫାର୍ମକିଡ୍‌ର୍‌ଲାଇ୍“.

— ამ დაავადებას არავინ ელოდა, თანაც, ახლა ისეთი პერიოდია, როდესაც დოლას ველოდებით, ცხვარმა უახლოეს პერიოდში უნდა მოიგოს და ეს კიდევ უფრო ართულებს მდგომარეობას. ცხვრის ყვავილის შემთხვევები ძირითადად დედოფლისწყაროს რაიონში აღმოაჩინეს, თუმცა, როგორც ციცი, ანალოგიური შემთხვევა თელეთთან ახლოსაც დაფიქსირდა. დაავადება გადამდებით და მთელი ფარა ავადდება, ყველაზე ცუდი კი ის არის, რომ ბატქვას გაცილებით რთული ფარმიტი ემართება. ამიტომ, საშიშია, რომ ის ბატქვებს არ გაუჩინდეთ. ყველაზე დიდი პრობლემა ისახა, რომ სულ მაღლ დაინტერება იმ რაიონებში, სადაც ცხვრის ყვავილის შემთხვევები აღმოაჩინეს. საშიშროება იმისა, რომ დაავადება გავრცელდეს, უკვე აღკვეთილია იმიტომ, რომმა ადგილი, სადაც გამოვლინდა, ლოკალურებულია, დაავადებული ცხვარიც იზოლირებულია და ამ ეტაპზე საფრთხე აღარ არსებობს. ვაქცინაციით შევძლებთ დაავადება შევაჩროთ და აღმოვლენერათ კიდეც. სურ-სათის ეროვნული სააგრძნელოს მიერ უკვე ყველაფერი კონტროლზეა აყვანიანი. ძალიან მაღლ ვაქცინაციაც დაიწყება, ზუსტად ვერგეტყვით, როდის იქნება ეს — ერთ კიორნაში თუ ათ დღეში, მაგრამ მაღლ დაიწყება.

ცხვრის ყვავილი კარგა სანია, არ აღმოჩენილა წვენს ქვეყანაში და მას ყველა მოუმზადებელი შეხვდა. საქართველოში ცხვრის ყვავილის საწინააღმდეგ ვაჟცინა დარევების-ტრიუმფი გა არის. ერთად დერთი, რაც შეიძლება მეცხვარებ გააკეთოს, არის ის, რომ საჭიროების შემთხვევაში სასწავლოდ დაუკავშირდეს სურსათის ეროვნულ სააგრძოლოს, მერე კი, ამ უწყებაზე უნდა გაატაროს შესაბამისი ღონისძიებები. დაავადება მთელ ქვეყანას რომ არ მოედოს, ამ საფრთხის აღმოფხვრა სურსათის ეროვნულ სააგრძოლება დამოიღობობული. სხვათა შორის, ახლა ვაჟცინაციის ჩატარებაც საშიშია იმიტომ, რომ მაკეობის პერიოდში ცხვარს ყველაფერი უფრო რთულად გადააქვს. ვწესვარ, რომ ჩვენ არაფრის გაკეთება არ შეგვიძლია — დაავადება ჩვენს ქვეყანაში არ იყო და ვაჟცინა არც ერთ მეცხვარეს არ მოუმარაგებია.

ცხოვისათვის: სპეციალისტთა შეფასებით, ცხვრის ყვავილი საკმაოდ საშიში დაავადებაა. დაავადების ინტენსუბაციური პერიოდი 21 დღემდებარებულდება. ავადმყოფობა იწყება ძლიერი ცხელებით (41-42 გრადუსი), ცხვარი მონეცებით, ცხვირითან და თვალიდან ღორინოვან-ჩირქვანი გამონადენი სდის, შეიმჩნევა მადის დაქვეითება, პულსი გახშირებულია, ხორცი სუნთქვა — აჩქარებული, შარდისა გამოყოფა და დეფეკაცია — განძელებული. რამდენიმე დღის შემდეგ თავის არეში, კიდურების შიგნითა ზედაპირზე, ცურსა და სასქესო ორგანოების ღორინოვან გარსზე ყვავილოვან გამონაყარი უჩნდება. დასახცისში წითელი, 1-2 დღის შემდეგ ყვავილების ცენტრში წარმოიქმნება წითელი კვანძი, რომელიც 10-15 მმ-მდე დიდებული იქნება.

ეპი.ეგ სურსათის ეროვნული სააგენტოს საზოგადოებრავთან ურთიერთობის დეპარტამენტის უფროსს გიგა ქურდოვანიძესაც ესაუბრა:

— ეს დაავადება საქართველოში ბოლოს

1997-1998 წლებში აღირიცხა. მისი მერყეობა აღარ აღმომუჩებინათ. სავარაუდოდ, ის ჩვენთან თურქეთიდან შემოვიდა: ცხვრის ფარა, რომელიც ასპინძის რაიონიდან წამოვიდა, ორად

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია გას „ნოვა კარიტე“ ფინანსური ანგარიშები

**შპს აუდიტორული ფირმა „მრჩეველის“ აუდიტორული დასკვნა
სახისათვის დღისთვის (2013 წლის 31 დეკემბერი)**

აუდიტის დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია შპს „ნოვა კარიტე“ თანდართული ბუღალტრული ბალანსის აუდიტი 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მასთან დაკავშირებული მოგება-ზარალის ანგარიშებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის აუდიტი იმ საანგარიშო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღით.

ჩვენ გვევალება ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტზე დაყრდნობით გამოვხატოთ მოსაზრება წარმოდგენილი ფინანსური და საგადასახადო ანგარიშების შესახებ.

აუდიტს წარმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ჩვენს მიერ აუდიტი იმგვარად იყო დაგეგმილი და ჩატარებული, რომ წარმოდგენილ პირველად დოკუმენტებზე დაყრდნობით მიგველო დასაბუთებული გარანტია იმისა, შეიცავს თუ არა აღნიშნული ფინანსური და საგადასახადო ანგარიშების არსებით უზუსტონებს. ჩატარებული აუდიტის დროს შესწავლილი იქნა ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპები, მათი შესაბამისობა საქართველოში მოქმედ ბუღალტრული აღრიცხვის ნორმებით და მნიშვნელოვანი პულატრული შეფასებებისა სისწორე. აუდიტორული შემონმება დაეყრდნო ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს), „აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის, „მენარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის და საქართველოში მოქმედი სხვა ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტი დასაბუთებულ საფუძველს გვაძლევს დასკვნის შესადგენად.

ჩვენი აზრით, ფინანსური და საგადასახადო ანგარიშები უტყუარდ და სამართლიანად ასახავს საზოგადოების ფინანსურ მდგომარეობას 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით და რომელიც შედგენილია არსებითი ხარვეზების გარეშე საქართველოში მოქმედი ნორმატიული აქტების მიხედვით.

ანგარიშება ფინანსური მდგომარეობის შესახებ 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (ლარებში)

	შენიშვნა	01.01.2014	01.01.2013	01.01.2012
აქტივები				
მიმდინარე აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	4	131,578	143,403	124,566
მთლიანი სესხის პორტფელი	5	7,791,259	4,473,099	2,938,229
მისადები პროცენტები და ჯარიმები		367,679	131,914	87,949
გასაყიდად გამიზნული ქანები (სურათები)	6	671,232	710,068	277,926
სხვა მიმდინარე აქტივები	7	32,182	11,551	39,626
სულ მიმდინარე აქტივები		8,993,930	5,470,035	3,468,296
გრძელვადიანი აქტივები				
არამატერიალური აქტივები	8	167	3,881	6,503
ძირითადი საშუალებები	9	45,895	50,120	20,325
სულ გრძელვადიანი აქტივები		46,062	54,001	26,828
სულ აქტივები		9,039,992	5,524,036	3,495,124
კაპიტალი და ვალდებულებები				
მიმდინარე ვალდებულებები				
კრედიტორული დავალიანება	10	45,536	47,984	18,460
გადასახდელი მოგების გადასახადი		295773	162,962	113,239
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		341,309	210,946	131,699
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
გრძელვადიანი სესხი	11	1,558,345	1,321,454	938,876
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		1,558,345	1,321,454	938,876
კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი		1,765,300	1,765,300	1,765,300
გაუნაწილებელი მოგება		5,375,038	2,226,336	659,249
სულ კაპიტალი		7,140,338	3,991,636	2,424,549
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		9,039,992	5,524,036	3,495,124

სრული შემოსავლისანგარიშება 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (ლარებში)

	შენიშვნა	2013	2012	2011
საპროცენტო შემოსავალი	12	3,791,345	2,014,979	821,485
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე განთავსებული თანხებიდან	17	3,641	3,800	4,788
სესხის გაცემისა და სესხის წინსწრებით დაფარვის საკომისიო	12	413,369	255,230	177,927
სხვა საპერაციო შემოსავალი	17	356,703	157,208	81,855
საპროცენტო ხარჯი	14	(275,319)	(149,614)	(48,808)
საკრომონება		4,289,739	2,281,603	1,037,247
საკრომონის სტრუქტურული ხარჯი	15	(850,555)	(417,626)	(167,151)
მარკეტინგული ხარჯი	16	(500)	(6,177)	(3,831)
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან და გაუფასურებიდან		0	(822)	0
კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოშობილი მოგება/ზარალი		287,101	(15,297)	(101,293)
სხვა შემოსავალი	17	0	2,230	0
მოგება და ბეჭედრებულებები	18	3,725,785	1,843,911	764,973
მოგების გადასახადის ხარჯი	18	(579,817)	(276,824)	(113,239)
წმინდა მოგება		3,145,968	1,567,087	651,734
სრული შემოსავალი		3,145,968	1,567,087	651,734

